

punkt, at kan man lade dem, som ingen Tro have, slippe og stole paa deres Erklæring paa Ære og Samvittighed, maa man ogsaa kunne stole paa en Erklæring paa Ære og Samvittighed af Mennesker, som have Tro, og man maa jo ogsaa indrømme mig, at lige saavel som der ved den borgerlige Retspleje kan forekomme smaa Sager, hvori det er aabenbart urimeligt at kræve Ed, lige saavel kan der ved Strafferetsplejen komme smaa Sager, som i Virkeligheden ere for ubetydelige til at kræve Ed.

Det glædede mig at høre, at den højtærede Minister dog vilde indrømme, at han kunde være tilbøjelig til at undtage saadanne smaa Sager, saaledes at der i den Slags Sager heller ikke i Strafferetsplejen skulde aflægges Ed. Jeg ser altsaa en Indrømmelse i denne Udtalelse fra den højtærede Ministers Side. Jeg tror, at dersom vi naaede til at faa denne Erklæring paa Ære og Samvittighed, som er foreslaaet i Lovforslaget, og som den højtærede Minister altsaa har bragt i Forslag for Folk, der ikke have nogen Tro, dersom vi kunde faa en saadan borgerlig Ed, der var fælles for alle, der mødte som Vidner for Retten, enten i Strafferetssager eller i civile Sager, vilde man være naaet et meget langt Stykke frem. Det er allerede nu over 20 Aar siden, at Spørgsmaalet om en saadan almindelig borgerlig Ed, fælles for alle Borgere i vort Samfund uden Hensyn til vedkommendes religiøse Tro, var under Omtale. Det var under Forhandlingerne her i Folketinget angaaende Valget paa Langeland, og jeg skal tillade mig at minde om, at den afdøde Trafikminister Hørup ved den Lejlighed netop udtalte sig for, at man skulde naa til her i Landet at faa en fælles borgerlig Ed, som kunde aflægges af alle uden Hensyn til religiøs Tro; men han havde ikke nogen stor Tro, sagde han, til, at man en Gang vilde være i Stand til at faa en saadan Ed indført. Han anførte den Gang mange forskellige Ting, men jeg skal ikke komme ind paa at eitere, hvad han anførte i saa Henseende, men han sagde blandt andet, at der var en Del Mennesker her i Landet, om hvilke han var overbevist om, at de ikke vilde bekymre sig om at beholde den religiøse Ed, men vilde finde en tilstrækkelig Garanti deri, at den, som aflægger en saadan falsk Forklaring for Retten og bekræfter den med en fælles borgerlig Ed, vil blive ramt af Straffeloven og faa fra 2—10 Aars Strafarbejde. Mellem disse Folk, der vilde

finde, at dette var tilstrækkeligt, var efter Hørups Mening Juristerne. Han mente, at de vilde nok kunne føle sig tiltalte af Afskaffelsen af den religiøse Ed og Indførelsen af en saadan fælles borgerlig Ed. Jeg tror, at hvis Hørup havde levet og havde set disse Dages Forhandlinger her i Folketinget, vilde han have indset, at han havde taget fejl, idet det, saa vidt jeg kan se, ganske særlig har været Juristerne, der have holdt paa den religiøse Ed. Jeg skal slutte med at anbefale, at der stemmes for de af Mindretallet stillede Ændringsforslag om Edens Afskaffelse.

J. H. Jensen: Der er sikkert mange med mig her i denne Sal, som beklage den Stilling, vi ere komne i over for den højtærede Justitsminister. Der er sikkert ingen af os, som ønske at faa Retsreformen til at gaa til Bunds eller ønske, at Halsen skal drejes om paa den, og dog er det vistnok saaledes, at flere af os ikke ville kunne bøje os her, fordi det ikke er et politisk Spørgsmaal, men et Samvittighedsspørgsmaal, det drejer sig om. Jeg hørte den ærede Ordfører udtale sin Mening om, hvordan disse Paragraffer skulle forstaas, og han mente, at det ikke blot var Medlemmer af de religiøse Samfund, der forbød Eden, og Gudsfornægttere, som bleve fritagne for at aflægge Eden, men ogsaa Folk, som vare i religiøse Samfund, der ikke just forbød Eden, men hvis personlige Overbevisning forbød dem Eds aflæggelsen. Ja, hvis den ærede Ordfører havde været Justitsminister, og hvis det havde været ham, der havde skullet føre Retsreformen ud i Livet, saa vilde jeg føle mig tilfreds med, hvad jeg nylig har hørt, men den højtærede Justitsminister staar jo paa det stik modsatte Standpunkt, og da baade jeg og flere med mig ønske, at det bliver den højtærede Minister, der kommer til at føre Retsreformen ud i Livet, saa kunne vi jo ikke nøjes med den ærede Ordførers Fortolkning, men maa holde os til, hvad vi hørte af den ærede Justitsminister. Det glæder mig, at vi dog have fundet en fremragende Jurist, som nærer samme Anskuelse som vi Lægefolk. Jeg kunde ikke fortolke Paragraffen anderledes, og det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen) sagde det samme, men jeg er glad ved, at en Jurist nu er enig med os, navnlig da det er den ærede Ordfører, som jo ogsaa er indskreven blandt de fremragende Jurister. Men saa længe det ikke klart og tydeligt er udtrykt i Paragraffen, saa det ikke kan for-